

GOEDHUYS (EIGENLIJK GOEDHUIJS), Willem (Amsterdam 8 september 1899 – Haarlem 7 december 1978).

Studeerde economie aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam (1922-1928) en werd in 1933 administrateur bij het hoofdbestuur van het **Algemeen-Nederlands Verbond**.

Goedhuys was een leidende figuur in het **Dietsch Studentenverbond** (DSV), waar hij verscheidene bestuursfuncties vervulde, en in de in 1935 opgerichte oud-ledenorganisatie van het DSV, de **Jong-Nederlandsche Gemeenschap** in Amsterdam. Sinds 1922 stond hij in contact met **Josué de Decker** en **Robrecht de Smet**. Na 1930 werkte hij mee aan **Vlaanderen**. Goedhuys was radicaal **Groot-Nederlands** georiënteerd. Hij was ook lid van de **Jong-Nederlandsche Gemeenschap** van De Smet. In 1931 werd hij waarnemend kanselier en redigeerde hij het blad **Volksorde**. Weldra ontstond tussen De Smet en Goedhuys een ernstig meningsverschil. Goedhuys stelde reeds eind 1928 de fusie voor tussen **Vlaanderen** en **Jong Dietschland**, hoewel De Smet in

het eerste jaar niet veel van het blad van Victor Lee-
mans en Cyriel Verschaeve moest weten. Vervol-
gens stuurde Goedhuys (samen met Jan Broekman)
het Amsterdamse DSV in 1932 in uitgesproken
rechtse richting. Dat kwam tot uiting in *Dietsche
Orde* en *Schouw* (1933-1934). De voorgestelde Dietse
orde stond op het programma van de conferentie
van Westerlo (26-30 juli 1932). Goedhuys legde in
Vlaanderen ook contacten met Reimond Tollenaere
van het radicale Algemeen Vlaamsch Hoogstu-
dentenverbond-tak Gent (AVHV), met Staf de
Clercq en met de zogenaamde Kortrijkse groep
rondom Tony Herbert, Leo Wouters en Paul-Felix
Beeckman. Hij speelde ook een belangrijke rol in
de Willem van Oranje-herdenking, in Delft in 1933
door het DSV ingericht, waar ook Verschaeve het
woord voerde. Het conflict Goedhuys-De Smet be-
gon in 1934 door te dringen binnen de gelederen zelf
van de Jong-Nederlandsche Gemeenschap. Een late
verzoeningspoging om de jonge Daniël Merlevede
tussen Goedhuys en De Smet op te stellen mislukte,
waarna de organisatie een stille dood stierf.

In 1936 werd Goedhuys in het geheim lid van de
Nederlandse Nationaal-Socialistische Beweging
(de NSB van Anton Mussert, met wie hij zeker con-
tacten had). Van 1939 tot 1940 was hij als journalist
verbonden aan *Het Vaderland* (Den Haag). In 1940
was hij nog bestuurslid van de mede door hem op-
gerichte werkgemeenschap De Groot-Nederland-
sche Actie. Geheel geörienteerd naar het fascisme
stapte Goedhuys in 1940 in de collaboratie. Hij
werd in juni door M. Rost van Tonningen benoemd
tot gevolmachtigde voor redactionele aangelegen-
heden betreffende de bladen van de Arbeiderspers
en werkte als redacteur mee aan diverse periodie-
ken, onder andere *De Waag*. In het najaar van 1942
kwam hij in dienst van de Nederlandsche Oost
Compagnie (bezette Oost-gebieden) en in 1943
werd hij leider van het Nederlandsch Oostinstituut.
Na de oorlog tot gevangenisstraf veroordeeld vond
hij nadien een plaats in het bedrijfsleven.

LITERATUUR: A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De
geschiedenis van de jaren 1914-1940*, 1969²; – L. Vos, 'De Dietsche
Studentenbeweging 1919-1940', in *Colloquium over de geschiede-
nis van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen tussen 1815 en 1945*.
Acta, 1982, p. 451-495; – P. van Hees, 'Willem van Oranje 1533
– 24 april 1933', in *Utrechtse Historische Cahiers*, jg. 4, nr. 2-3
(1984), p. 83-104; – L. Vandeweyer, 'De Jong-Nederlandsche
Gemeenschap. Robrecht de Smets voorafspiegeling van de
Dietse samenleving', in *WT*, jg. 48, nr. 1 (1989), p. 43-56; –
D. Barnouw, *Correspondentie van M. Rost van Tonningen*, II, 1993;
– M. Baerlecken-Hechtle, 'Cyriel Verschaeve. Ein Mythos in
Deutschland?', in *Verschaeviana* (1993), p. 131-173; – L. Wils, 'De
Grootnederlandse beweging 1914-1940', in id., *Vlaanderen,
België, Groot-Nederland. Mythe en geschiedenis*, 1994, p. 261-291; –
B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en
Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994; – P. van Hees, '"Diet-
sche Orde" (1932-1933) en "Schouw" (1933-1934). Twee tijd-
schriften van het Dietsch Studentenverbond en het Alge-
meen Vlaamsch Hoogstudentenverbond', in *WT*, jg. 54, nr. 3
(1995), p. 151-165; – P.J. Verstraete, *Reimond Tollenaere*, 1996.

ROMAIN VANLANDSCHOOT*